

RECENSIE

MACBETH
HET ZUIDELIJK TONEEL

★★★★★ TONEEL

12 MAART 2016 - PARKTHEATER, EINDHOVEN - [SPEELLIJST](#)

DE MACHTEN DIE EEN MACBETH VAN NU BEHEKSEN

Door **Max Arian** gepubliceerd 13 maart 2016

Een jaar geleden zette regisseur Andrea Breth in een voorstelling van de opera *Macbeth* van Verdi bij De Nationale Opera een leeg kinderbedje centraal op het toneel: het nooit geboren kindje van Macbeth en zijn vrouw als motivatie voor hun tomeloze ambitie. In zijn bewerking van Shakespeares *Macbeth* bij Het Zuidelijk Toneel gaat regisseur Lucas de Man nog een paar stappen verder: er zit vanaf het begin en tijdens het hele stuk een jongetje voor op het toneel met LEGO te spelen, Macbeth gaat af en toe naast hem zitten. We horen later in de voorstelling hoe noodlottig het met zijn zoon is afgelopen en hoe dat Macbeth en zijn vrouw beïnvloedt om te moorden, en te moorden.

De bewerking die Lucas de Man en schrijver Jamal Ouariachi, samen met tekstdramaturg Tom Blokdijk, van Shakespeares stuk hebben gemaakt is rigoureuze, intelligent, helder, politiek en toch ook in de geest trouw aan het origineel. Het speelt in het nu, in een land dat gewapenderhand 'opstandige gebieden' onder de duim moet houden. Er zijn delfstoffen gevonden en er zijn anonieme machten die belang bij de oorlog hebben. We horen hun stemmen (Frank Lammers, Hadewych Minis, Viggo Waas, eerder achteloos dan kwaadaardig) en we kunnen bedenken dat ze de grote multinationals en andere economische grootmachten vertegenwoordigen, die belang hebben bij bewapening en vernietiging en die je daarom heel goed als de heksen van onze tijd zou kunnen zien.

Twee generaals komen ongemakkelijk een tv-studio binnen. Ze komen zo uit de oorlog, Macbeth (Mark Kraan) en Banquo (Dennis Coenen), twee kameraden, die heel wat hebben meegemaakt, maar toch toffe grappen met elkaar maken. Ze worden verwacht in een live talkshow, maar horen onderweg in een gang rare stemmen uit luidsprekers komen, die beweren dat Macbeth eerst gouverneur van de opstandige gebieden zal worden en daarna koning van het land, en dat Banquo geen koning zal worden, maar zijn kinderen wel.

Tijdens de volgende tv-uitzending horen ze dat Macbeth inderdaad tot gouverneur is benoemd en ook dat koning Duncan gaat aftreden ten gunste van zijn zoon, kroonprins Malcolm. De presentatrice (Isil Vos) probeert de twee militairen uit hun tent te lokken. Zij had gehoord dat het leger een massamoord in een opstandig dorp heeft aangericht. Stilte, een pijnlijk lange stilte. Maar dan steekt Banquo een fraaie riedel af: niet zij, maar de tegenstanders zijn onmenselijke, hun leger is modern uitgerust en gedisciplineerd, en maakt geen onnodige burgerslachtoffers (het is alsof je het Israëlische leger hoort over de een of andere oorlog tegen Gaza).

Kroonprins Malcolm (een schuchtere Servaas Petrov) vertegenwoordigt verderop in de uitzending een tegenstem: hij is er van overtuigd dat het land geen baat heeft bij verder oorlogen en dat er vrede moet worden gesloten met de opstandelingen. Precies datgene wat de anonieme krachten willen voorkomen, waar ze op een ingewikkelde manier ook in slagen.

ELDERS

Nog geen andere recensies

VERWANTE ARTIKELEN

- [Romeo & Julia](#)
- [To be or not to be](#)
- [Theatre of Changzhou](#)
- [Orde van de Dag – Ouds&Nieuws Show](#)

TAGS

[Bert Luppens](#), [Dennis Coenen](#), [Frank Lammers](#), [Hadewych Minis](#), [Het Zuidelijk Toneel](#), [Isil Vos](#), [Jamal Ouariachi](#), [Karl Klomp](#), [Lucas de Man](#), [Ludo Hoogmartens](#), [Mark Kraan](#), [Pascal Leboucq](#), [Saskia Temmink](#), [Servaas Petrov](#), [Tom Blokdijk](#), [Viggo Waas](#), [William Shakespeare](#)

Maar deze bewerking heeft niet alleen een sterke politieke laag, ook een persoonlijke, waarmee de gebeurtenissen meer achtergrond krijgen. Macbeth worstelt met zijn geweten, met een posttraumatisch stresssyndroom en met onverwerkte rouw, allemaal door elkaar heen en met elkaar verbonden. Hij wil niet praten over zijn zoon, die in de oorlog als dienstplichtige is gesneuveld, maar hij is met niets anders bezig. Hoe militaristisch hij zelf ook is, hij haat opperbevelhebber koning Duncan (Bert Luppens, wijs, op video). Hij beschouwt hem als verantwoordelijk voor de dood van zijn zoon, die via een haastig ingevoerde dienstplichtwet tegen zijn zin naar het front is gestuurd. Macbeths vrouw (overtuigend gespeeld door Saskia Temmink) is hier zeker niet een door ambitie bezeten furie, zij wil alleen maar haar huwelijk redden en gaat daarvoor heel erg ver.

De verdere verrassende en toch steeds zeer logische wendingen wil ik liever niet verraden. Ik hoop dat u zelf gaat kijken naar deze sobere, strakke voorstelling (decor: Pascal Leboucq, video: Karl Klomp), die over de hele linie grotendeels terughoudend, maar steeds zeer effectief wordt gespeeld. Op mij had het deze avond veel verschillende effecten. Ik werd ontroerd (wat ik bij dit stuk zelden heb gehad), ik heb gelachen, vooral om de vele actuele toespelingen, ik werd aan het denken gezet over macht en onmacht in deze wereld, maar mijn bewondering over deze gezamenlijke prestatie overheerst.

Foto: Phile Deprez

1 reactie

Sorteren op **Oudste**

Voeg een reactie toe...

Xandra de Vocht-Hoppenbrouwers ·

PO bij Martens van Wezel kartonnages

Helemaal mee eens! Goed verwoord!

Vind ik leuk · Beantwoorden · 1 · 15 uur

Facebook Comments Plugin

@Theaterkrant 2016

LET OP: op deze recensie rust auteursrecht. Voor geheel of gedeeltelijke overname, in welke vorm dan ook, is vooraf toestemming nodig van de uitgever.